

Dosarul nr. 2r-382/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru: (jud.: V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: (jud.: L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

DECIZIE

02 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Gurgurov Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iacovleva Natalia și XXXXX împotriva lui Gurgurov Iurie cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat de un izvor de pericol sporit, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Gurgurov Iurie privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Gurgurov Iurie ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 14 septembrie 2018 Iacovleva Natalia în interesele proprii și în interesele copilului minor XXXXX, reprezentată de avocatul Kovali Vladimir în baza mandatului seria MA nr. 1261182 din 10 septembrie 2018, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Gurgurov Iurie, solicitând încasarea sumei de 50.000 de lei cu titlu de prejudiciu material și 180.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost introdusă în proces în calitate de coreclamantă minora XXXXX.

Prin încheierea protocolară din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii SA „Asterra Group” și SRL „Ruta Prim”.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Iacovleva Natalia și XXXXX a fost parțial admisă. S-a încasat din contul lui Gurgurov Iuri în beneficiul XXXXX suma de 150.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. S-a încasat din contul lui Gurgurov Iuri în beneficiul Nataliei Iacovleva suma de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, 10.000 de lei - cheltuieli de asistență juridică și 240 de lei - cheltuieli pentru citarea publică, în total 16.240 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 21 februarie 2020 Gurgurov Iuri a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Gurgurov Iurie privind repunerea în termen al apelului și s-a restituit apelul declarat de Gurgurov Iurie ca fiind depus în afara termenului legal.

La 04 iunie 2020 prin intermediul oficiului poștal, Gurgurov Iurie a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului Gurgurov Iurie a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că de către prima instanță nu a fost respectată procedura de citare legală a tuturor participanților la proces, în special a lui, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, or, la actele cauzei nu a depistat careva citații, cu avize recomandate, care ar confirma citarea lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Gurgurov Iurie la 10 martie 2020 (f.d. 92), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 04 iunie 2020, este în termen.

La 22 iulie 2020 în adresa Nataliei Iacovleva a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Gurgurov Iurie, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 100, 102).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, cin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, prevede că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că prima instanță a pronunțat hotărârea la 04 octombrie 2019, în absența participanților la proces, care au fost înștiințați în mod legal, prin citații, cu avize recomandate, inclusiv cu citarea publică, privitor la locul, data și ora ședinței de judecată (f.d. 31, 32, 34, 36, 37, 46, 50, 52).

Termenul de atac al hotărârii menționate a expirat la 04 noiembrie 2019.

La 21 februarie 2020, în afara termenului legal, Gurgurov Iurie a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii din 04 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de Gurgurov Iurie privind repunerea în termen al apelului și s-a restituit apelul declarat de Gurgurov Iurie ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Gurgurov Iurie a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Se reține că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de către Gurgurov Iurie în cererea de recurs, precum că prima instanță nu a respectat procedura de citare legală a participanților la proces, nefiindu-i comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, or, după cum rezultă din avizele de recepție la 10 octombrie 2018 recurentul a recepționat, contra semnătură, citația pentru ședința de judecată din data de 24 ianuarie 2019, iar la 01 aprilie 2019 a recepționat citația pentru ședința de judecată fixată pentru 14 iunie 2019 (f.d. 34, 52).

În acest sens se rețin prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delogație judiciară.

Totodată, în conformitate cu art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se

înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Astfel, în circumstanțele în care participantul la proces a fost înștiințat în modul stabilit de lege despre existența pe rolul instanței a unei cauze cu participarea sa, ține de obligația pozitivă a părții respective de a se interesa de soarta acestui dosar, inclusiv prin depunerea apelului în interiorului termenului de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Gurgurov Iurie a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, recurentul/apelant urma să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Însă, contrar celor menționate, Gurgurov Iurie nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

Respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 din Codul de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel legal și întemeiat a respins cererea de repunere în termen și a restituit apelul declarat de Gurgurov Iurie, ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Gurgurov Iurie și a menține încheierea din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gurgurov Iurie.

Se menține încheierea din 05 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iacovleva Natalia și XXXXX împotriva lui Gurgurov Iurie cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat de un izvor de pericol sporit, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic